

Pylväsoja on Kalajoen sivujoki, ja yksi merkittävimmistä Hamarin yläpuolisista sivujoista. Pylväsojalla on meneillään myös luonnonmukaisen peruskuivatuksen sekä metsien valuma-aluehallinnan suunnittelu, mitkä osaltaan tulevaisuudessa parantavat veden laatua ja olosuhteita myös kalaston kannalta. Pylväsojan virtaama vaihtelee kausittain, tulvien ylivirtaamakaudella pelloille ja ollen alivirtaamakaudella vain ohut noro. Näitä virtaaman äärimuutoksia pyritään tasaamaan, ja veden määrä joessa turvaamaan ympäri vuoden niin peruskuivatuksen kuin elinympäristökunnostuksen avulla. Pylväsojan alaosa Kalajoen ympäristössä on myös tunnistettu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi peltoineen ja kylineen. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 36 000 euroa ja toteutusaika on 30.11.2020 - 30.11.2022.

Hankkeen eteneminen

Hankkeen toteutus aloitettiin heinäkuun 28. päivä pidetyllä kyläillalla Pylvään Kylätalolla. Kyläillassa alueen asukkaiden kanssa käytiin läpi vuonna 2015 valmistunutta Arto Hautalan tekemää kalataloudellista kunnostussuunnitelmaa. Paikalla oli noin 15 henkeä alueen asukkaita ja tulevia talkootyöläisiä. Paikalla olijat olivat kiinnostuneita ja innostuneita hankkeen alkamisesta ja kertoivat mielellään myös alueen historiasta. Kyläyhdistyksen aktiivin kautta jaettiin kaikille kyläläisille myös omat kopiot toimenpidesuunnitelmasta kyläillan jälkeen.

Elokuussa 2021 jatkettiin pyytämällä tarjous kahdelta mahdolliselta työnjohtajalta, joista paremman tarjotun aikataulun ansoista päädyimme valitsemaan Heikki Tahkolan ProAgria Oulusta. Heikin kanssa sovimme aloittavamme työt Pylväsojalla sankotalkoin lokakuussa. Konetyöt jätettäisi keväälle 2022. Elokuussa myös hankittiin lupa kunnostustöille vesialueen hallinnoijalta, Pylväsojan osakaskunnalta. Syyskuun lopussa hanketyöntekijä selvitti saatavilla olevaa kutosoraa, ja sopivaa löydettiin Takaselta (5–40 mm luonnonsoraa).

Kuva 2: Talkootöitä 12.10. Kuva: Nita Tuomi

Kuva 3: Talkootöitä 12.10. Kuva: Nita Tuomi

Pylvään kylätalolla pidettiin toinen yleisöilta 6.10., jossa sovittiin talkoopäivästä ja kerrottiin talkoopäivän kulusta. Yleisöiltaan kutsuttiin paikalle kaikki kyläläiset viestein, ja lisäksi avoin ilmoitus laitettiin Kalajokilaakso -paikallislehteen. Paikalla oli yhteensä 15 henkilöä. Työnjohtaja Heikki Tahkola oli kertomassa talkoopäivän ohjelmasta ja keräsi samalla maanomistajilta luvat rantojen käyttöön. Talkoopäivä sovittiin pidettävän seuraavalla viikolla, 12.11. Soraa tilattiin Takaselta 10 kuutiota toimitettavaksi läheiselle yhteismaalle 8.10. Talkoisiin osallistui läheiseltä maatilalta traktorimies traktoreineen sekä 16 muuta talkoolaista. Lisäksi ProAgria Oulusta osallistui Heikki Tahkola työnjohtajana sekä Timo Kuukasjärvi jokimiehenä ja Ylivieskan kaupungin edustajana hankevastaava Nita Tuomi. Talkoopäivä aloitettiin klo 9 ja lopetettiin klo 15. Alkupäivän sää oli hieman talkoolaisia vastaan, ja oli kovin kosteaa, mutta iltapäivälle onneksi selkeni. Sankotalkoilla tehtiin kutusoraikkoa kolmeen kohtaan joessa. Soraa lapioitiin kasasta sankoihin ja nostettiin traktorin kauhaan, minkä avulla sorasankot siirrettiin jokirantaan, josta ne siirrettiin ihmisketjulla jokeen oikeaan kohtaan. Soraa siirrettiin kasasta jokeen rannan viereen viisi kauhallista myös suoraan traktorin kauhalla ilman sankoja. Ängeslevän kyläyhdistys järjesti talkoolaisille päivän aikana aamu- ja iltapäiväkahvit sekä keittolounaan viereisellä Pylvään kylätalolla, minkä kaupunki kustansi. Talkoopäivän jälkeen sovittiin seuraavien talkoiden ajoittuvan toukokuulle kevättulvien jälkeen. Paikallislehti Kalajokilaakso kävi tekemässä jutun talkoopäivästä (liite 1).

Työt ovat edenneet kokonaistavoitteiden mukaisesti. Kustannusten optimoimiseksi konetyöt päätettiin keskittää kokonaan loppukevälle 2021, jolloin jatketaan myös talkoovoimin toimenpiteitä.

Liitteet

Liite 1. Kalajokilaakson artikkeli talkoista 12.10., ilmestynyt 15.10.